

KONJUNKTURUDVIKLING 1. maj 2022

Inflation: Hvor står den almindelige lønmodtager her og nu?

ANALYSE

Udarbejdet af

Jon Nielsen

Chefanalytiker

Sofie Holme Andersen

Cheføkonom

Analysen giver en status på, hvad krigen i Ukraine, den stigende inflation og de politiske hjælpepakker har betydet for den almindelige lønmodtagers økonomiske situation. Lønmodtagerne har en høj jobsikkerhed trods uro på verdensmarkedet, men de stigende priser udhuler købekraften. Varmechecks og andre hjælpepakker kommer også nogle lønmodtagere til gavn.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Lønmodtagerbeskæftigelsen er rekordhøj, og ledigheden er lav. Dermed har lønmodtagerne generelt en høj jobsikkerhed trods uro på verdensmarkedet.
- De stigende priser på især energi og importvarer betyder, at lønmodtagernes købekraft er blevet forringet i år. De foreløbige tal tyder på et fald i reallønnen på 1,6 pct. i år.
- Hjælpepakkerne til danskernes privatøkonomi kommer i nogen grad lønmodtagerne til gode. Således vil nogle af de hårdest ramte grupper af lønmodtagere få gavn af bl.a. varmehjælpen og det højere kørselsfradrag.

Høj jobsikkerhed for lønmodtagerne trods uro på verdensmarkedet

Lønmodtagerne havde høj jobsikkerhed i årets første måneder. Således var lønmodtagerbeskæftigelsen rekordhøj i februar 2022. Lønmodtagerbeskæftigelsen er steget hver måned siden januar 2021 og var i februar 2022 på 2,9 mio. personer. Det fremgår af Figur 1.

Samtidig lå bruttoledigheden i februar 2022 et godt stykke under niveauet fra før coronakrisen. Det fremgår af Figur 2. Bruttoledigheden talte i alt 72.800 fuldtidspersoner i februar 2022 – ca. 30.000 mindre end før coronakrisen.

Dermed er arbejdsmarkedet kommet buldrende ud af pandemien og stod i en særdeles stærk forfatning ved indgangen til de seneste måneders krig og forsyningsproblemer.

FIGUR 1

Beskæftigelsen slår rekord

Figuren viser lønmodtagerbeskæftigelsen fra januar 2008 til februar 2022.

3.000 tusind personer

Grafik: • Kilde: AE på baggrund af DST (LBESK03)

FIGUR 2

Antallet af bruttoledige falder

Figuren viser antallet af bruttoledige fuldtidspersoner fra januar 2007 til februar 2022.

Grafik: • Kilde: AE pba. DST (AUS07)

Stigende priser sænker købekraften

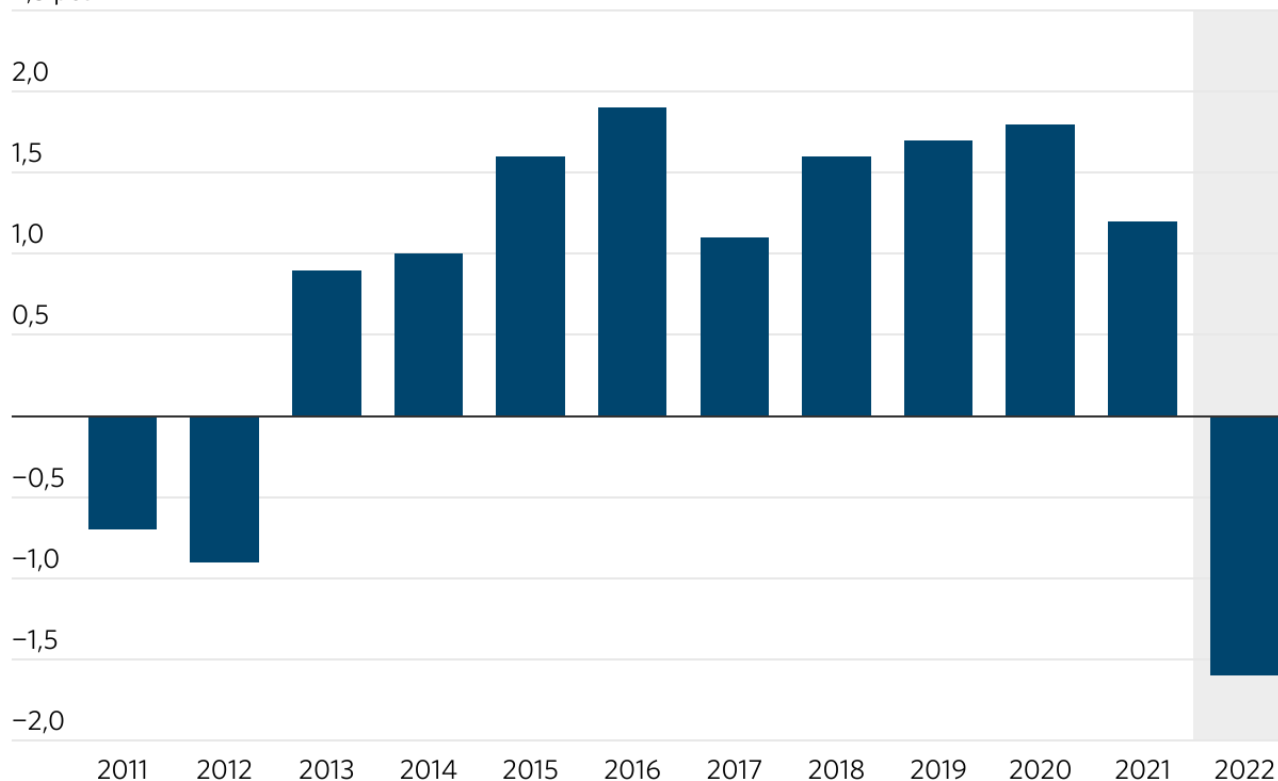
Fra 2013 til 2021 fik lønmodtagerne forbedret deres købekraft år efter år. I gennemsnit steg reallønnen på DA-området med 1,4 pct. om året i 2013-2021. Det ser foreløbig ud til at vende i år. De stigende priser på især energi og importerede varer betyder, at reallønnen står til at falde med ca. 1,6 pct. i år. Det fremgår af Figur 3.

FIGUR 3

Udsigt til lavere købekraft i år

Figuren viser år-til-væksten i reallønnen siden 2011.

2,5 pct.

Anm.: Udviklingen i 2022 er en prognose baseret på væksten i timelønnen i fjerde kvartal 2021 sammenlignet med samme kvartal året før samt den gennemsnitlige vækst i forbrugerpriserne i januar-marts 2022 sammenlignet med samme måneder året før.

Grafik: • Kilde: AE på baggrund af DA og Danmarks Statistik.

Hjælpepakker kommer i nogen grad lønmodtagerne til gode

De stigende priser gør danskerne fattigere over en bred kam. Men priserne rammer hårdest for dem, der har gasfyr, og for dem, der i forvejen havde et stramt budget – f.eks. mange folkepensionister og overførselsmodtagere. Derfor har de politiske forsøg på at afbøde slaget fra de højere priser hidtil været målrettet mod de grupper.

Hjælpepakkerne skal afveje en række hensyn. På den ene side står ønsket om at hjælpe de personer, der har sværest ved at få enderne til at mødes, når priserne stiger.

På den anden side står for det første hensynet til de offentlige finanser. Jo flere man forsøger at hjælpe, og jo længere tid hjælpen står på, des større bliver den regning, der venter på skatteyderne på den anden side af krisen. For det andet er hjælpepakkerne i sig selv med til at øge inflationen, fordi pakkerne forbedrer danskernes købekraft og derigennem den samlede efterspørgsel. For det tredje har generelle tilskud til gasfyrere eller gasforbrugere den ulempe, at de gør tilskyndelsen til at skifte væk fra gas mindre. De fungerer *de facto* som tilskud til gasproducenter (såsom Rusland).

De hensyn taler for, at hjælpepakker bør være *målrettede*, *midlertidige* og *minske energiforbruget*. Af samme årsag har lønmodtagerne kun i nogen grad fået del i pakkerne.

Dels har nogle lønmodtagere gavn af den vedtagne forhøjelse af kørselsfradraget og befordringsgodtgørelsen. De tiltag hjælper lønmodtagere med langt til arbejde.

Dels kan lønmodtagere med en husstandsindkomst under 706.000 kr. (før AM-bidrag) få varmhjælp, hvis de har gasfyr el.lign.

Endelig har regeringen foreslået at yde tilskud og gunstige lånevilkår til husstande, der udskifter olie- og gasfyr med grønne varmekilder. Tilskuddene skal målrettes husstande med lave indkomster. Det er endnu ikke klart, om det vil omfatte lønmodtagere.